

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра «Кримінальне, цивільне та міжнародне право»
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

проф. Юрій ФІЛЕЙ

« 30 » 08 2024 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 19 Кримінологія

(шифр за відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна діяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

спеціальність 262 Правоохоронна діяльність
(код і найменування спеціальності)

галузь знань 26 Цивільна безпека
(код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

2024 рік

Програма навчальної дисципліни Кримінологія
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 262 Правоохоронна діяльність
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна діяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

Розробник (и): Шиян Д.С., доцент кафедри «Кримінальне, цивільне та міжнародне право»
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

к.ю.н., доцент

Програма погоджена:

Завідувач кафедри

«Кримінальне, цивільне та міжнародне право»

Тетяна ЛЕОНЕНКО

(ім'я прізвище)

30.08. 2024

Гарант освітньої програми

Дмитро ШИЯН

(ім'я прізвище)

30.08. 2024

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
(найменування факультету)

Протокол від « 30 » 08 20 24 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Юрій ФЛЕЙ

(ім'я прізвище)

30.08. 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	5	
Модулів	2	-
Змістових модулів	4	-
Семестр	5	5
Загальна кількість годин	150	
з них аудиторних:	48	8
<i>лекції</i>	24	4
<i>практичні</i>	24	4
<i>лабораторні</i>	-	-
<i>семінарські</i>	-	-
з них самостійної роботи:	72	112
Занять на тиждень	4	8
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	залік	
Курсова робота (проєкт) (загальний обсяг)	1 / 30	

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування кваліфікованих спеціалістів здатних на рівні сучасних вимог держави протидіяти злочинності на користь національним інтересам України.

3. Завдання вивчення дисципліни

Основне завдання навчальної дисципліни вивчення показників злочинності в Україні, її детермінантів, головних напрямків кримінологічних досліджень на сучасному етапі, кримінологічної характеристики окремих видів злочинності; вивчення нормативно-правових актів щодо попередження злочинності та застосування їх у практичній діяльності; опанування необхідною науково-методологічною базою, що забезпечує знання існуючих проблем кримінології, шляхів розв'язання спірних положень, самовдосконалення фахового рівня; формування досконалих навичок щодо прийняття обґрунтованих і законних рішень щодо попередження злочинності; розвиток правової свідомості як передумови для опанування національного законодавства; формування правової культури фахівця української держави в сфері правоохоронної діяльності, почуття відповідальності перед людиною, суспільством та державою.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: (перелік компетентностей та програмних результатів навчання).

Компетентності, що полегшують засвоєння дисципліни:

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Програмні результати навчання, що полегшують засвоєння дисципліни:

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

Дисципліна, вивчення якої має передувати дисципліні: Кримінальне право.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних правопорушень.

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального правопорушення.

Очікувані програмні результати навчання:

РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською мовою.

РН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

РН17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

РН23. Здійснювати заходи з виявлення, запобігання, припинення та документування правопорушень, пов'язаних зі збройною агресією РФ проти України, через законодавче забезпечення прав і свобод громадян, які знаходяться на окупованих територіях, правове забезпечення протидії колабораціонізму, відновлення правосуддя, підвищення рівня сприйняття закону населенням.

1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття кримінології та злочинність

Тема 1. Поняття кримінології

Поняття кримінології як соціально-правової науки та її предмет: злочинність, причини та умови, що її обумовлюють, особа злочинця, попередження злочинності. Завдання та функції кримінології на сучасному етапі у світлі Конституції України.

Методологія кримінології. Співвідношення та взаємозв'язок предмета та метода кримінології. Загальнонаукові методи пізнання (логічний, висування гіпотез, експеримент, експертні оцінки та ін.). Приватнонаукові методи пізнання (соціологічні, математичні, статистичні, педагогічні, психологічні та ін.).

Місце кримінології в системі наук. Зв'язок кримінології з філософією, соціологією, економікою, психологією, педагогікою, статистикою, наукою управління. Кримінологія та правові науки: взаємозв'язок кримінології з кримінальним, кримінальним процесуальним, кримінально-виконавчим, адміністративним правом. Зв'язок кримінології з криміналістикою, оперативно-розшуковою діяльністю та іншими юридичними науками та дисциплінами.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності у сфері протидії злочинності.

Система кримінології як науки і як навчальної дисципліни. Загальна та Особлива частини кримінології. Зародження кримінології. Шляхи підходу до злочинності та її причини в різних суспільно-економічних формаціях. Етапи розвитку кримінологічної теорії. Школи кримінології. Класичний, антропологічний, соціологічний напрямки кримінології: їх основні ідеї і течії.

Етапи формування кримінології в радянський період. Кримінологічні установи в СРСР. Виникнення вітчизняної кримінології. Кримінологічні дослідження українських, російських та інших вчених на різних етапах розвитку суспільства. Сучасний стан кримінологічної науки в Україні.

Кримінологія та кримінологічні дослідження в зарубіжних країнах. Міжнародні кримінологічні установи. Конгреси ООН по попередженню злочинності та гуманному поводженню з правопорушниками.

Тема 2. Злочинність

Поняття злочинності та її ознаки. Співвідношення злочинності і злочину.

Види злочинності (за статтю, за віком, за кількістю вчинених злочинів, за мотивацією, за формою вини, за сферами суспільного життя тощо): організована, корупційна, професійна, рецидивна, агресивна, корислива, економічна, жіноча, злочинність неповнолітніх та молоді.

Кількісні і якісні показники злочинності. Стан злочинності. Рівень злочинності. Компоненти рівня злочинності. Коефіцієнти інтенсивності злочинності. Коефіцієнт злочинності активності населення. Структура, характер і «географія злочинності». Динаміка злочинності й фактори, що на неї впливають. Соціальні наслідки («ціна») злочинності. Обставини, що впливають на зміну параметрів злочинності.

Поняття латентної злочинності та її види. Диференціація злочинів у залежності від ступеня їх латентності. Засоби виявлення латентних злочинів і їх

використання в практиці органів внутрішніх справ. Методика визначення рівня злочинності.

Аналіз кількісних та якісних показників злочинності.

Стан злочинності в Україні. Тенденції та особливості сучасної злочинності. Загальна характеристика окремих видів злочинності. Порівняльна характеристика злочинності в Україні з іншими державами.

Змістовий модуль 2. Детермінація злочинності, причини та умови конкретних кримінальних правопорушень (злочинів)

Тема 3. Детермінація злочинності

Поняття кримінологічної детермінації. Філософське обґрунтування причинного зв'язку. Протиріччя (суперечності) соціального, економічного, політичного, морального, управлінського характеру розвитку суспільства, як джерела злочинності.

Поняття причин та умов злочинності в кримінології. Класифікація причин та умов злочинності. Причини та умови, що властиві всій злочинності, окремим її видам, окремого злочину. Об'єктивні та суб'єктивні, зовнішні та внутрішні, головні та другорядні, корінні та некорінні причини та умови злочинності.

Недоліки в організації управління економікою, їх криміногенне значення. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю.

Детермінанти окремих видів злочинності.

Тема 4. Причини та умови конкретних кримінальних правопорушень (злочинів)

Поняття причин та умов скоєння конкретного кримінального правопорушення (злочину). Їх взаємовідношення з загальними причинами та умовами злочинності. Технологічний механізм скоєння конкретного кримінального правопорушення (злочину). Роль потреб, інтересів, мотивів і цілей, антисуспільних звичок і поглядів у генезисі особистості кримінальної протиправної (злочинної) поведінки.

Умови і механізм сприятливого морального формування особи. Роль соціального середовища (сім'я, навчальні і виробничі колективи, побутове оточення) у моральному формуванні особи.

Кримінальне правопорушення (злочин) – наслідок взаємодії особистих якостей кримінального правопорушника (злочинця) і конкретної життєвої ситуації. Поняття конкретної життєвої ситуації, її різновиди і роль у скоєнні кримінального правопорушення (злочину). Класифікація конкретних життєвих ситуацій за джерелами створення, змістом та іншими підставами.

Обставини, що полегшують скоєнню конкретного кримінального правопорушення, зокрема злочину (недоліки, організаційно-управлінської, господарчої, правоохоронної діяльності тощо). Приводи до скоєння кримінального правопорушення (злочину) та їх криміногенне значення.

Аналіз та оцінка причин, умов і факторів, що впливають на вчинення кримінальних правопорушень, зокрема злочинів.

Змістовий модуль 3. Особа злочинця та попередження злочинності

Тема 5. Особа злочинця

Кримінологічне вчення про злочинця, обсяг, межі та способи її вивчення у кримінології. Поняття особи злочинця. Соціологічна та правова характеристика особи злочинця. Особа злочинця та суміжні поняття.

Структура особи злочинця, її види. Сукупність ознак, що утворюють структуру особи злочинця. Основні ознаки кримінологічної характеристики особи злочинця. Соціально-демографічні, кримінально-правові, соціальні ролі і статуси, морально-психологічні властивості і психофізичні ознаки.

Взаємодія соціального і біологічного в особі злочинця. Соціальне середовище. Біологічні задатки в особі як передумова розвитку її соціальних якостей.

Типологія і класифікація особи злочинця. Кримінологічна характеристика основних типів особи злочинця. Критерії класифікації злочинців і її значення для кримінологічної профілактики.

Особа злочинності з урахуванням виду злочинності.

Визначення особи кримінального правопорушника (злочинця).

Тема 6. Попередження злочинності

Поняття попередження злочинності. Попередження злочинності та суміжні поняття. Цілі, задачі та функції попередження злочинності. Форми спеціально-кримінологічного попередження кримінальних правопорушень, злочинів (профілактика, запобігання, припинення кримінальних правопорушень (злочинів)). Види профілактики кримінальних правопорушень (злочинів). Класифікація заходів попередження злочинності, основні вимоги до них.

Система заходів впливу на злочинність. Попередження кримінальних правопорушень (злочинів) – пріоритетний напрямок у боротьбі зі злочинністю. Комплексна програма профілактики правопорушень на 2007–2009 роки. Співвідношення попередження кримінальних правопорушень (злочинів) з іншими напрямками впливу на злочинність.

Об'єкти спеціально-кримінологічного попередження злочинності.

Суб'єкти попередження кримінальних правопорушень (злочинів), їх види.

Особливості попередження окремих видів злочинності.

Забезпечення у межах своєї компетенції законності та правопорядку, безпеки особи та суспільства, протидія нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.

Вживання заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

Застосовування превентивних і примусових заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, що виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних правопорушень.

Використання методів і засобів протидії злочинності, здійснення заходів щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

Здійснення заходів з запобігання та припинення кримінальних правопорушень, зокрема злочинів, пов'язаних зі збройною агресією РФ проти України, через законодавче забезпечення прав і свобод громадян, які знаходяться на окупованих територіях, правове забезпечення протидії колабораціонізму, відновлення правосуддя, підвищення рівня сприйняття закону населенням.

Змістовий модуль 4. Віктимологія та віктимологічна профілактика, кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності

Тема 7. Віктимологія та віктимологічна профілактика

Виникнення віктимології як науки. Поняття віктимології та її види. Кримінологічна віктимологія та її предмет.

Поняття жертви злочину, її кримінологічне значення. Класифікація потерпілих від злочину. Співвідношення понять «жертва» і «потерпілий». Роль потерпілого в утворенні криміногенної ситуації. Підходи до класифікації жертв злочину. Типові обставини, у яких працівники правоохоронних органів стають жертвою злочину.

Поняття віктимологічної профілактики, її види та загальна характеристика.

Поняття суїцидальної поведінки. Проблеми суїциду в Україні та в інших державах. Механізм суїцидної поведінки. Обставини, що обумовлюють суїцидну поведінку серед працівників органів внутрішніх справ, та шляхи їх подолання.

Тема 8. Кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності

Поняття кримінологічного прогнозування. Поняття кримінологічного прогнозу. Види кримінологічного прогнозу. Прогностика. Завдання кримінологічного прогнозування. Строки кримінологічного прогнозування: поточне, короткострокове, середньострокове, перспективне. Методи кримінологічного прогнозування: загальнонаукові методи (логіка, уявлення, інтуїція, історичний аналіз, узагальнення); соціологічні, статистичні, математичні методи (екстраполяція, експертних оцінок, математичного моделювання). Прогнозування індивідуальної злочинної поведінки. Прогностична модель індивідуальної злочинної поведінки.

Співвідношення прогнозування та планування боротьби зі злочинністю. Поняття кримінологічного планування. Значення планування для забезпечення ефективності соціальної системи попередження злочинності. Комплексне планування боротьби зі злочинністю. Види кримінологічного планування: залежно від масштабів (загальнодержавні, регіональні, відомчі та галузеві), цілей, суб'єктів і строків планування (поточним, короткостроковим, середньостроковим, перспективним). Етапи планування.

Застосування знань у практичних ситуаціях з протидії злочинності.

Прийняття у сфері протидії злочинності обґрунтованих рішень.

Оцінка рівня потенційних загроз та викликів, прогнозування їх розвитку, застосування тактичних методів превентивного втручання для запобігання та

припинення кримінальних правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

2. Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
МОДУЛЬ 1												
Змістовий модуль 1. Поняття кримінології та злочинність												
Тема 1. <i>Поняття кримінології</i>	17	4	4			9	16	1	1			14
Тема 2. <i>Злочинність</i>	13	2	2			9	16	1	1			14
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6			18	32	2	2			28
Змістовий модуль 2. Детермінація злочинності, причини та умови конкретних кримінальних правопорушень (злочинів)												
Тема 3. <i>Детермінація злочинності</i>	17	4	4			9	14					14
Тема 4. <i>Причини та умови конкретних кримінальних правопорушень (злочинів)</i>	13	2	2			9	14					14
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6			18	28					28
МОДУЛЬ 2												
Змістовий модуль 3. Особа злочинця та попередження злочинності												
Тема 5. <i>Особа злочинця</i>	17	4	4			9	16	1	1			14
Тема 6. <i>Попередження злочинності</i>	13	2	2			9	16	1	1			14
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6			18	32	2	2			28
Змістовий модуль 4. Віктимологія та віктимологічна профілактика, кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності												
Тема 7. <i>Віктимологія та віктимологічна профілактика</i>	17	4	4			9	14					14
Тема 8. <i>Кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності</i>	13	2	2			9	14					14
Разом за змістовим модулем 4	30	6	6			18	28					28
Усього годин	120	24	24			72	120	4	4			112

3. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Поняття кримінології	<i>практичні</i>	Поняття кримінології як соціально-правової науки та її предмет. Завдання та функції кримінології. Методологія і методи кримінології. Місце кримінології у системі наук, її зв'язок з юридичними та іншими науками. Система науки кримінології.
2	Злочинність	<i>практичні</i>	Поняття злочинності та її ознаки. Види злочинності. Кількісні показники злочинності. Якісні показники злочинності. Основні способи вимірювання кримінологічних показників злочинності. Поняття латентної злочинності, її різновиди та рівні.
3	Детермінація злочинності	<i>практичні</i>	Поняття кримінологічної детермінації. Поняття причин та умов злочинності в кримінології. Причини злочинності та їх класифікація. Умови, що сприяють злочинності, та їх класифікація.
4	Причини та умови конкретних кримінальних правопорушень (злочинів)	<i>практичні</i>	Поняття причин та умов конкретних кримінальних правопорушень (злочинів). Механізм кримінальної протиправної (злочинної) поведінки. Конкретна життєва ситуація та її роль у кримінальній протиправній (злочинній) поведінці.
5	Особа злочинця	<i>практичні</i>	Поняття особи злочинця та значення вивчення особи злочинця для працівників правоохоронних органів та суддів. Структура особи злочинця. Класифікація злочинців. Типологія злочинців.
6	Попередження злочинності	<i>практичні</i>	Поняття та принципи попередження злочинності. Об'єкти попередження злочинності. Суб'єкти попередження злочинності. Класифікація заходів попередження злочинності.
7	Віктимологія та	<i>практичні</i>	Поняття, предмет та загальна

	віктимологічна профілактика		характеристика віктимології. Класифікація потерпілих та її значення для профілактики кримінальних правопорушень. Поняття та значення віктимологічної профілактики. Види віктимологічної профілактики.
8	Кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності	<i>практичні</i>	Поняття, мета та методи кримінологічного прогнозування.. Значення кримінологічного прогнозування. Поняття та завдання індивідуального кримінологічного прогнозування. Поняття та принципи кримінологічного планування. Етапи кримінологічного планування.

4. Курсова робота

З метою поглиблення знань з навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти (денна/заочна форма навчання) ОПП передбачено виконання курсової роботи.

Тематика курсових робіт з навчальної дисципліни

1. Поняття та предмет кримінології.
2. Завдання та функції кримінології.
3. Методологія та методи кримінології.
4. Система курсу кримінології як науки та навчальної дисципліни.
5. Місце кримінології в системі наук, її співвідношення з суспільними та правовими галузями знань.
6. Теоретичне і практичне значення кримінології, використання кримінологічних знань в діяльності органів внутрішніх справ.
7. Етапи розвитку кримінологічної теорії, школи кримінології.
8. Класичний напрямок кримінології, його основні ідеї і течії.
9. Антропологічний напрямок кримінології, його основні ідеї і течії.
10. Соціологічний напрямок у кримінології, його основні ідеї і течії.
11. Історія розвитку кримінологічної науки в Україні.
12. Сучасний стан кримінологічної науки в Україні.
13. Кримінологічні установи в Україні.
14. Поняття злочинності та її ознаки.
15. Кількісні показники злочинності.
16. Якісні показники злочинності.
17. Латентна злочинність, її види та засоби виявлення.
18. Сучасний стан злочинності в Україні.
19. Сучасний стан злочинності у зарубіжних країнах.
20. Загальне поняття кримінологічної детермінації.
21. Причини злочинності та їх класифікація.

22. Умови злочинності та їх класифікація.
23. Загальні чинники злочинності в Україні.
24. Поняття та ознаки особи злочинця.
25. Соціально-демографічні ознаки особи злочинця.
26. Кримінально-правові ознаки особи злочинця.
27. Соціальні ролі та статус особи злочинця.
28. Морально-психологічні характеристики особи злочинця.
29. Співвідношення соціального та біологічного в особі злочинця.
30. Класифікація злочинців.
31. Типологія злочинців.
32. Поняття причин і умов конкретних злочинів.
33. Механізм злочинної поведінки.
34. Конкретна життєва ситуація та її роль у злочинній поведінці.
35. Поняття, предмет і функції віктимології.
36. Поняття жертви злочину та її відмінність від потерпілої особи.
37. Класифікація потерпілих та її значення для профілактики злочинів.
38. Характеристика зв'язку «злочинець-потерпілий».
39. Поняття віктимності та її види.
40. Механізм суїцидальної поведінки.
41. Проблеми суїциду в Україні та інших державах.
42. Організація та етапи кримінологічного дослідження.
43. Методика кримінологічних досліджень.
44. Поняття кримінологічного прогнозування, його завдання, види та методи.
45. Поняття, мета, завдання та значення планування заходів протидії злочинності.
46. Види та методи кримінологічного планування.
47. Поняття та принципи попередження злочинності.
48. Класифікація заходів попередження злочинності.
49. Загальносоціальне попередження злочинності.
50. Спеціально-кримінологічне попередження злочинності.
51. Індивідуальне попередження злочинності.
52. Віктимологічний аспект попередження злочинності.
53. Об'єкт попередження злочинності.
54. Суб'єкти попередження злочинності.
55. Поняття координації попередження злочинності, її види, засоби забезпечення, суб'єкти.
56. Міжнародні стандарти в галузі попередження злочинності.
57. Поняття Особливої частини кримінології, її значення і завдання.
58. Поняття «злочинність неповнолітніх», її особливості та місце у системі злочинності.
59. Кількісні та якісні показники злочинності неповнолітніх.
60. Кримінологічна характеристика неповнолітніх осіб, що вчиняють злочини.
61. Причини та умови злочинності неповнолітніх в Україні.

62. Основні напрямки попередження вчинення злочинів неповнолітніми.
63. Поняття «насильницька злочинність», її особливості та місце в системі злочинності.
64. Кількісні показники насильницьких злочинів.
65. Якісні показники насильницьких злочинів.
66. Кримінологічна характеристика особи насильницького злочинця.
67. Причини та умови насильницької злочинності в Україні.
68. Основні напрямки попередження вчинення насильницьких злочинів.
69. Поняття економічної злочинності.
70. Кримінологічна характеристика злочинів в сфері економіки.
71. Кримінологічна характеристика осіб, що вчиняють злочини в сфері економіки.
72. Причини та умови економічних злочинів.
73. Попередження злочинів у сфері економіки.
74. Поняття організованої злочинності та її ознаки.
75. Ознаки організованої злочинності.
76. Злочинні об'єднання та їх види.
77. Причини та умови, що детермінують появу та зміну організованої злочинності.
78. Правова характеристика особи учасника злочинного об'єднання.
79. Заходи попередження організованої злочинності.
80. Поняття та кримінологічна характеристика корупційної злочинності.
81. Причини і умови корупційної злочинності.
82. Попередження корупційної злочинності.
83. Поняття та кримінологічна характеристика професійної злочинності.
84. Причини і умови професійної злочинності.
85. Попередження професійної злочинності.
86. Поняття та кримінологічна характеристика рецидивної злочинності.
87. Причини і умови рецидивної злочинності.
88. Попередження рецидивної злочинності.
89. Кримінологічна характеристика та види злочинів, що вчиняються з необережності.
90. Кількісні та якісні показники злочинів, що вчиняються з необережності.
91. Кримінологічна характеристика осіб, які вчиняють злочини з необережності.
92. Причини та умови вчинення злочинів з необережності.
93. Попередження вчинення злочинів з необережності.

Загальні вказівки до написання курсової роботи

Підготовка й написання курсової роботи включає в себе наступні етапи.

1. Вибір теми курсової роботи, її реєстрація на кафедрі.

2. Вивчення навчальної та монографічної літератури, нормативних актів і матеріалів практики з проблеми, яка розглядається та складання бібліографічного списку з обраної теми.

3. Узгодження плану роботи з науковим керівником.

4. Написання курсової роботи та її оформлення.

5. Подання курсової роботи на кафедру для рецензування.

6. Захист курсової роботи.

1. Вибір теми курсової роботи та реєстрація її на кафедрі. Темі курсових робіт з навчальної дисципліни «Кримінологія» щорічно обновляються та затверджуються на засіданнях кафедри.

Тема курсової роботи призначається кафедрою.

Обрана тема курсової роботи реєструється лаборантом кафедри (або особою, призначеною начальником кафедри) у відповідному журналі.

Тема курсової роботи повинна бути зареєстрована не пізніше, ніж за 10 днів після початку відповідного семестру.

Кафедрою призначається науковий керівник курсової роботи з числа науково-педагогічного складу кафедри

Науковий керівник теми:

– надає допомогу здобувачу вищої освіти у формуванні плану та переліку джерел;

– сприяє у визначенні та застосуванні наукових методів та інструментарію для дослідження питань плану роботи;

– надає консультації щодо змісту та оформленню роботи;

– перевіряє роботи на відповідність вимогам, що до неї висуваються нормативними актами та цими рекомендаціями;

– сприяє підвищенню наукового і практичного рівня роботи та її спрямуванню на виконання завдань науково-дослідної роботи кафедри та університету.

2. Вивчення навчальної та монографічної літератури, нормативних актів і матеріалів практики з проблеми, яка розглядається, і складання бібліографічного списку за обраною темою є важливою складовою виконання курсової роботи. Від якості і сумлінності виконання даного етапу залежить якість самої курсової роботи.

Інформацію щодо літератури з обраної теми курсової роботи, у першу чергу, можна одержати на кафедрі, у загальній бібліотеці університету, обласній науковій бібліотеці тощо.

Крім того, необхідно аналізувати сучасні нормативні акти з питань діяльності поліції (закони України, Укази Президента України, Постанови Верховної Ради України, Постанови Кабінету Міністрів України), що публікуються в таких офіційних виданнях, як «Офіційний вісник України», «Відомості Верховної Ради України», «Вісник Конституційного Суду України», «Вісник Верховного Суду України», газетах «Голос України», «Офіційний вісник Президента України», «Урядовий кур'єр» та інших.

Особливу увагу варто звернути на чинні нормативно-правові акти, що видаються МВС України – Накази та директиви Міністра внутрішніх справ

України, Рішення колегії МВС України, розпорядження керівництва МВС, Голови НП тощо. Зважаючи на значну кількість змін у відомчій нормативній базі, їх використання є обов'язковою умовою правильного вирішення питань, які стосуються теми курсової роботи.

3. Складення й узгодження плану роботи. Після ознайомлення з основними нормативно-правовими актами і спеціальною літературою з обраної теми курсової роботи здобувач вищої освіти складає план роботи.

У процесі роботи над курсовою роботою до плану роботи можуть бути внесені зміни, обумовлені прийняттям нових нормативних актів, за браком зібраного матеріалу й інших причин. Вказані зміни з будь-яких причин повинні здійснюватися з дозволу наукового керівника.

Курсова робота подається на кафедру для рецензування не пізніше, ніж за 20 днів до дня захисту. Курсові роботи рецензуються і повертаються викладачу на кафедру не пізніше семи днів з моменту їх одержання викладачем для рецензування.

4. Написання курсової роботи та вимоги до її оформлення. Після підбору і вивчення зібраної літератури й узгодження плану курсової роботи варто приступати до викладення змісту роботи, що являє собою узагальнення і систематизацію зібраного матеріалу. Саме на цій стадії повною мірою виявляються навички здобувача вищої освіти до самостійної роботи, його вміння систематизувати й аналізувати дані, робити висновки і пропозиції.

При викладенні матеріалу варто звернути увагу на:

- самостійність у підході до матеріалу, що викладається;
- зовнішнє оформлення роботи;
- правильне цитування літератури, що використовується, з обов'язковими посиланнями на джерела;
- використання всієї рекомендованої літератури, з огляду на можливі зміни в законодавстві;
- написання курсової за планом роботи;
- повноту розкриття змісту питань теми;
- чіткість і ясність викладення;
- логічність і послідовність викладення;
- грамотність роботи.

Викладати матеріал у курсовій роботі рекомендується від першої особи множини (напр., «вважаємо», «на наш погляд», «на нашу думку» та ін.).

Курсова робота складається з титульної сторінки, змісту (до якого може бути включено й план роботи), вступу, основної частини, розбитої на розділи і підрозділи, висновків і списку використаних джерел.

Курсова робота починається з титульного аркушу.

У вступі (до 2–3 сторінок) визначається актуальність, постановка проблеми, мета і завдання роботи, наводиться огляд літератури з обраної теми, вказуються методи наукового пізнання, які використовувалися під час її написання, і структура роботи.

Основна частина роботи (до 25 друкованих або до 35 рукописних аркушів) являє собою виклад матеріалу, згрупованого за двома частинами,

які можуть мати розділи та підрозділи. Кожна частина роботи повинна мати проміжні висновки.

Перший розділ (теоретико-правовий) повинен містити:

- виклад основних теоретичних положень роботи;
- аналіз нормативних джерел, що регламентують суспільні відносини у відповідній галузі;
- аналіз відомчої преси з визначеної теми;
- аналіз Інтернет-публікацій за темою;
- вивчення досвіду діяльності поліції із зазначеної проблеми;
- висновки у яких констатуються основні теоретичні проблеми, визначаються прогалини у правовому регулюванні, а також наводять шляхи їх вирішення.

Друга частина (практична) включає:

- результати аналізу конкретних правовідносин які обумовлені темою роботи;

У висновках (до 2–3 сторінок у вигляді тез доповіді) викладаються:

- узагальнене викладення матеріалу із зазначенням конкретних результатів дослідження;
- висловлюються власні варіанти вирішення розглянутих проблем.

Як правило, висновки використовуються у подальшому під час формування доповіді на захисті курсової роботи.

Список використаних джерел формується за абеткою з переліку пронумерованих нормативних та літературних джерел, які використані у роботі. Перелік розпочинається з нормативних документів, потім йдуть підручники, монографії, навчальні посібники, статті. Назва джерела пишеться за чинними в Україні правилами їх бібліотечного оформлення.

При підготовці курсової роботи повинно бути використано не менше 15–20 джерел, у тому числі не менш:

- 5 нормативних актів;
- 2–3 підручників;
- 3–4 монографій;
- 3–4 у публікацій у періодичних виданнях.

Максимальна кількість джерел не обмежується.

Додатки включають у себе допоміжний матеріал, який є потрібним для ілюстрації положень курсової роботи, або не може бути розміщений в її основні й частині через великий обсяг. Зокрема, це – таблиці, діаграми, схеми, копії документів тощо.

Правила оформлення роботи, що виконується на комп'ютері. Курсова робота друкується за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210 x297) через півтора інтервали між рядками (до 30 рядків на сторінці). Мінімальна висота шрифту не повинна перевищувати 1,8 мм.

Текст курсової роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє, нижнє – не

менше 20 мм. Шрифт повинний бути чітким, рядок – чорний колір середньої жирності. Щільність друку тексту повинна бути однаковою.

Друковані помилки, описки і графічні неточності, що виявляються в процесі написання роботи, можна виправляти зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на цьому місці чи між рядками правленого тексту машинописним способом.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «НАЗВА РОЗДІЛУ», «ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», друкуються заголовними буквами симетрично тексту. Заголовки підрозділів у частинах друкуються малими буквами (крім першої великої) з абзацним відступом. На початку підрозділу вказується його номер, перша частина якого відображає номер розділу, а друга – його місце в розділі, наприклад, 3.2. означає другий підрозділ третього розділу. Наприкінці заголовка крапка не ставиться. Відступ між заголовками повинен складати 3–4 інтервали. Кожну структурну частину роботи потрібно починати з нової сторінки. Бажано повне наповнення сторінок, відсутність пустого місця.

У загальний обсяг курсової роботи перелік використаних джерел та додатки не входять.

Всі сторінки роботи підлягають наскрізній нумерації.

Нумерація сторінок, частин, розділів, підрозділів здійснюється арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, що включається до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться, а на наступних сторінках – проставляється в правому верхньому куті.

При написанні курсової роботи здобувач вищої освіти повинний давати посилання на кожену цитату, запозичену думку, цифру, приклад на того автора, у якого вони запозичені. Відсутність посилань змушує розглядати роботу як плагіат, а зведення її до посилань – як реферат.

Посилання в тексті на літературне джерело даються у вигляді автоматизованих комп'ютерних посилань (в кінці сторінки чи в кінці тексту) або за допомогою квадратних дужок. При цьому перша цифра вказує номер літературного джерела в наведеному наприкінці курсової роботи списку використаних джерел, а друга цифра – на ту сторінку, з якою запозичена цитата, цифра, факт і т.п. Наприклад, [13, с. 34] означає, що посилання зроблене на 34 сторінку джерела, зазначеного в переліку під № 13. Цитата повинна бути максимально точною. У тому випадку, якщо точність цитування не є істотною, а важлива сама думка, запозичена в автора, то авторський текст викладається вільно в межах думки, що цитується, але посилання все одно робиться. Може застосовуватися посилання на джерело літератури без зазначення сторінки. Такі посилання використовуються при огляді літератури з досліджуваної проблеми.

Правила рукописного оформлення курсової роботи. Рукописне оформлення курсової роботи здійснюється за правилами, викладеними вище. Окрім того, слід враховувати, що робота має бути написана розбірливим почерком. Титульний аркуш треба оформити друкованими літерами. Робота

виконується синіми або чорними чорнилами. Використання інших кольорів (зеленого, червоного та інших) не допускається.

Перелік використаної літератури міститься наприкінці курсової роботи, але готується на самому початку її написання. При цьому потрібно постаратися скласти найбільш повний перелік тих джерел, що використовуються для написання роботи. До переліку включаються наступні види робіт.

1. Конституція України, закони України, укази Президента, постанови Верховної Ради України, постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України.

2. Підручники.

3. Монографії, що розглядають ті чи інші аспекти предмета курсової роботи.

4. Навчальні, навчально-методичні, навчально-практичні посібники.

5. Наукові статті в журналах, що висвітлюють ті чи інші аспекти предмета дослідження.

6. Документи державної або відомчої статистики, архівів, звіти про результати роботи підрозділів дізнання та досудового слідства системи МВС.

7. Публікації у засобах масової інформації, що акцентують проблему, або вказують на способи її вирішення.

8. Власні публікації автора курсової роботи.

Список літератури має самостійну нумерацію. На перше місце виносяться джерела першого пункту наведеного вище переліку. Вся інша література розміщується за абеткою прізвищ авторів або перших слів назв, якщо автори не зазначені.

Авторів з однаковими прізвищами розміщують за алфавітом їх ініціалів, а роботи одного автора – за алфавітом заголовків його робіт чи відповідно до хронології їх написання.

При визначенні літературного джерела – книги, брошури, журналу – інформацію необхідно подавати в такому порядку:

– прізвище і ініціали автора (якщо автор не зазначений, то наводяться відомості про інших осіб, що брали участь у написанні книги – редакторів, укладачів і т.п.;

– назва друкованого видання;

– місце видання;

– назва видавництва;

– рік видання;

– кількість сторінок роботи.

Наприклад: Іллічов М.О. Правове становище посадової особи органів внутрішніх справ України. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 181 с.

При внесенні до списку статті, опублікованої в книзі, газеті чи журналі, дані подаються в такому порядку:

автор статті;

назва статті;

назва книги (газети, журналу);

рік видання книги (газети, журналу);
 номер газети (журналу);
 сторінки, що займає стаття.

Наприклад: Косюта М. Взаємодія правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю. *Вісник прокуратури*. 2024. № 6 (12). С. 7–15.

Після списку літератури необхідно поставити дату написання роботи, підпис автора і залишити один чистий аркуш для рецензії.

5. Подання курсової роботи на кафедру для рецензування. Курсова робота подається лаборанту кафедри (особі спеціально призначеній начальником кафедри), а потім – науковому керівнику для рецензування.

Одночасно з роздрукованим паперовим примірником курсової роботи, для забезпечення перевірки тексту на плагіат, здобувачем вищої освіти подається її електронний варіант.

У рецензії наукового керівника визначається актуальність обраної теми, позитивні риси самої роботи, а також недоліки і зазначаються питання, на які необхідно звернути увагу при підготовці до захисту.

Курсова робота може бути не допущена до захисту у випадку, якщо:

- у роботі відсутня хоча б одна з обов'язкових структурних частин;
- зміст роботи не відповідає обраній темі, викладений матеріал не відповідає темі або змісту роботи;
- у роботі використані нормативні акти, які втратили чинність;
- кількість використаних джерел менше ніж п'ятнадцять;
- при виявленні фактів переписування матеріалу з інших джерел без посилань (тобто плагіату);
- робота написана на тему, що не передбачену у списку рекомендованих тем і не погоджена з науковим керівником роботи.

Робота також може бути відхилена від подальшого розгляду в разі, якщо:

- науковий керівник встановить несаможостійність її написання автором (буде виявлено дві однакові роботи);
- автор обґрунтовує свої положення, посилаючись на закони та нормативні документи, які втратили чинність;
- не дотримані строки виконання та подання роботи для рецензування (не пізніше, ніж за 20 днів до дня захисту);
- відсутні посилання на джерела в тексті роботи;
- відсутній список використаних джерел;
- джерела оформлені без дотримання стандартних вимог.

Курсова робота з рецензією наукового керівника (у тому ж порядку) передається здобувачу вищої освіти для ознайомлення і підготовки до захисту.

У випадку одержання негативної рецензії здобувачу надається можливість усунути недоліки у терміни, визначені науковим керівником.

5. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання. Інтерактивні методи: відповіді на запитання й опитування думок здобувачів вищої освіти, аналіз історій і ситуацій, дискусії, дебати, мозковий штурм, відпрацювання навичок, ігрове перевтілення. Активні методи: моделювання професійної діяльності. Інноваційні методи: компетентнісний, заняття – інсценування. Заняття на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Наочні методи: зображення, фотографії, відеоролики, ребуси. Практичні методи: вправи, творчі роботи (написання статей і тез доповідей). Методи дистанційного навчання.

Форми оцінювання. Форми поточного оцінювання: виступи на практичних заняттях. Оцінювання самостійної роботи: перевірка індивідуальних завдань, захист реферату, презентації. Форма модульного оцінювання: письмова контрольна робота. Модульне оцінювання складається з поточного оцінювання та модульного контрольного оцінювання. Форма підсумкового семестрового оцінювання: залік, курсова робота.

Методами оцінювання є: усний контроль (усне опитування), письмове, тестове, графічне, програмоване оцінювання, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

6. Критерії оцінювання результатів навчання

*Для заліку **

Поточне тестування та самостійна робота								Оцінка
МОДУЛЬ 1				МОДУЛЬ 2				
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	зараховано

T1, T2 ... T19 – теми змістових модулів.

*При виконанні курсової роботи **

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до <u>30</u>	до <u>30</u>	до <u>40</u>	100

* – Або в іншій формі, яка відповідає нормативно-правовій документації, та не суперечить вимогам академічної доброчесності.

курсова робота

п/п	Складові оцінки	Кількість балів
Зміст та оформлення курсової роботи		
	Формулювання актуальності, проблеми, гіпотези, мети і завдань, новизни та практичного значення	1-10
	Оформлення роботи: наявність обкладинки, титульної сторінки, дотримання вимог до розміщення тексту на сторінках, ілюстрацій і таблиць	1-10
	Стилістика та логічність викладення матеріалу; правильне використання спеціальної термінології	1-20

	Структура роботи (наявність вступу, основних розділів, висновків, бібліографії); дотримання вимог до встановлених обсягів кількості сторінок	1-10
	Бібліографія: а) наявність фундаментальних праць; б) наявність робіт останніх п'яти років; в) наявність праць викладачів університету; г) оформлення бібліографії відповідно до діючих стандартів	1-10
захист курсової роботи		
	Якість доповіді студента (форма доповіді, зміст, доказова база, висновки, пропозиції)	1-10
	Повнота та логічність відповідей на поставлені питання	1-20
	Якість проведеної презентації (якість представлених слайдів, їх зміст, володіння презентаційним матеріалом)	1-10
	Разом	100

Критерії оцінювання курсової роботи

Курсова робота – це комплексне дослідження певної проблеми, що ґрунтується на вимогах і завданнях, які ставлять перед дослідниками теорія та практика. Тому важливо, щоб у ній були елементи наукової новизни. Потрібно оптимально поєднати теоретичні аспекти досліджуваної проблеми з практичною організацією, дати ґрунтовний аналіз та оцінку вітчизняного та зарубіжного досвіду її ефективного розв'язання.

Курсова робота не зводиться до переписування монографій, підручників, статей з періодичних видань. Зібраний матеріал потрібно узагальнити, проаналізувати, творчо переосмислити, обов'язково показати авторське бачення проблеми. Виклад матеріалу потрібно здійснювати своїми словами, уникаючи незрозумілих термінів і складних мовних зворотів.

Викладати матеріал у курсовій роботі потрібно логічно, слід уникати використання невпорядкованого несистематизованого матеріалу, застарілих даних. Усі цифри та факти повинні бути вивірені, на них потрібно робити посилання у текстовій частині. Таблиці та рисунки повинні мати назву, бути пронумерованими для зручності посилання на них. Потрібно також посилатися на джерела, з яких ці матеріали взято. При формуванні списку джерел потрібно керуватися правилами запису джерел.

Курсова робота обов'язково повинна мати зміст, текстову частину слід узгоджувати з планом, а її оформлення – всім згаданим вимогам.

Потрібно уникати граматичних і стилістичних помилок, русизмів, неточного цитування першоджерел. Щоб уникнути цього, посилаючись на джерело, слід виписувати його повну назву доти, доки не буде сформовано остаточний варіант списку джерел.

Роботи, виконані без дотримання встановлених вимог, до захисту не допускаються. Після виконання курсової роботи, але не пізніше ніж за два тижні до початку захисту, повністю оформлена курсова робота подається на кафедру. Курсова робота перевіряється рецензентом у п'ятиденний термін з моменту її подання. Попереднє оцінювання курсової роботи науковим керівником може бути проведено до її захисту під час диференційованого

заліку для того, щоби допомогти здобувачу вищої освіти визначити слабкі та сильні сторони роботи, виправити помилки. У разі незадовільної оцінки керівник обґрунтовує невідповідність курсової роботи критеріям оцінювання та визначає термін для її доопрацювання, але не пізніше, ніж за тиждень до заліку. Диференційований залік з захисту курсової роботи проводиться перед комісією, затвердженою кафедрою, за участю наукового керівника. Перевірка та оцінювання курсової роботи здійснюються за 100-бальною шкалою оцінювання.

У процесі захисту оцінюються вміння здобувача вищої освіти доповісти основні положення роботи і висновки проведених досліджень. Оцінюються також презентація роботи та відповіді на поставлені питання. Визначена загальна оцінка за окремими складовими записується на титульному аркуші роботи. Здобувач вищої освіти не допускається до складання екзамену з однойменної дисципліни, якщо загальна оцінка за курсову роботу є меншою 60 балів, або курсову роботу не виконано. Здобувачу вищої освіти, який не виконав курсову роботу у визначені терміни, або отримав незадовільну оцінку, може бути надано право повторного виконання курсової роботи в установленому вищим навчальним закладом порядку.

Контроль з питань перевірки виконання окремих етапів курсової роботи та своєчасного надання консультацій здобувачам вищої освіти здійснюються науковим керівником і завідувачем кафедри. Рейтингова оцінка визначається шляхом додавання всіх складових оцінки курсової роботи та оцінки за захист здобувачем своєї роботи під час диференційованого заліку.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється: за 100-бальною шкалою або за двобальною шкалою (зараховано – не зараховано). Позитивними оцінками для всіх форм контролю є оцінки від 60 до 100 балів за 100-бальною шкалою та оцінка «зараховано» за двобальною шкалою. Межею незадовільного навчання за результатами підсумкового контролю є оцінка нижче 60 балів за 100-бальною шкалою або оцінка «не зараховано» за двобальною шкалою. Отримання оцінки 60 балів та вище передбачає отримання позитивних оцінок за всіма визначеними навчальною програмою освітнього компонента обов'язковими видами поточного контролю.

Шкала оцінювання

Пояснення	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
позитивні оцінки	60–100	60–100	зараховано
незадовільні оцінки	1–59	1–59	не зараховано

7. Політика курсу

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- приймати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

8. Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. Д. С. Шиян. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 12 с.

2. Тексти (конспект) лекцій з навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. Д. С. Шиян. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 27 с.

3. Програма навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність», освітня програма «Правоохоронна діяльність» / Укл. Д. С. Шиян. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 28 с.

4. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» усіх форм навчання / Укл. Д. С. Шиян. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 29 с.

5. Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» усіх форм навчання / Укл. Д. С. Шиян. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 26 с.

6. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» заочної форми навчання / Укл. Д. С. Шиян. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 16 с.

7. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» усіх форм навчання / Укл. Д. С. Шиян. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 78 с.

9. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

1. Кримінологія : навч.-метод. посібник / Л. І. Аркуша, Н. О. Федчун, В. Я. Цитряк, Л. В. Чернозуб ; НУ «ОЮА». Одеса: Бондаренко М. О., 2023. 68 с.
2. Лісовський П. М., Бортник В. А., Лісовська Ю. П. Кримінологія : історія та колаборантно-воєнні злочини в сучасній Україні : навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 350 с.
3. Кримінологія : Практично-ситуаційні завдання : навчальний посібник / Упорядники : Кулакова Н. В., Левченко Ю. О., Бурлака Т. В., Расюк Е. В. та ін. Київ, 2023. 50 с.
4. Пенітенціарна кримінологія : підручник / І. Г. Богатирьов, А. В. Боровик, О. М. Джужа та ін. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 464 с.
5. Джужа О. М., Тичина Д. М., Сорокіна Л. В. Кримінологічна характеристика та запобігання кримінальним правопорушенням у сфері пенсійного забезпечення в Україні : посібник. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2022. 251 с.
6. Головкін Б. М. Кримінологія : підручник. Харків: Право, 2021. 384 с.
7. Литвинов О. М., Орлов Ю. В. Кримінологія «свого часу» : наукові розвідки. Харків: «Право», 2021. 272 с.
8. Тимошенко В. І., Шакур В. І. Теоретичні основи кримінології : монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 240 с.
9. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 1. : А–Л. Т. 2. : М–Я. / наук. ред. О. М. Литвинов. Харків: Факт, 2021. 870 с.
10. Зеленьак П. А., Кулакова Н. В. Запобігання кримінальним правопорушенням, що посягають на життя та здоров'я дитини в Україні : монографія. Київ, 2021. 277 с.
11. Кримінологія : підручник / [Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. В. Лисодед, А. А. Бабенко та ін] ; за ред. Б. М. Головкіна. Харків: Право, 2020. 384 с.
12. Кримінологія : підручник / О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Чернея ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.
13. Кримінологія : академічний підручник / Богатирьов І. Г., Джужа О. М., Топчій В. В. та ін. ; за заг. ред. І. Г. Богатирьова. Чернівці: Технодрук, 2020. 336 с.
14. Поліщук Г. С., Тернавська А. А., Запобігання суїциду серед засуджених у виправних колоніях України : монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2020. 172 с.
15. Запорожець А. К., Левченко Ю. О., Миронюк Т. В. Булінг в Україні – кримінологічна характеристика та запобігання : монографія. Київ: ФОП Маслакова, 2020. 136 с.

16. Тюремне населення країн світу : довідник. Укладачі : Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Литвинов О. М., Шишова А. Я., Тимчук О. Л. Харків: Кримінологічна асоціація України, 2019. 528 с.

17. Кримінологія : підручник / А. М. Бабенко, О. Ю. Бусол, О. М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Нікітіна, С. Ф. Денисова, Є. Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків: Право, 2018. 416 с.

18. Мозоль С. А. Кримінологічна безпека в Україні : монографія. Харків: Константа, 2018. 482 с.

19. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР (з наступними змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

20. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III (з наступними змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

21. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 р. № 1129-IV (з наступними змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 3–4. Ст. 21.

22. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 6 грудня 2019 р. № 361-IX (з наступними змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 25. Ст. 171.

23. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 7 грудня 2017 р. № 2229-VIII (з наступними змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 5. Ст. 35.

24. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII (з наступними змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.

25. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20 вересня 2011 р. № 3739-VI (з наступними змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19–20. Ст. 173.

26. Про боротьбу з тероризмом Закон України від 20 березня 2003 р. № 638-IV (з наступними змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 25. Ст. 180.

27. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : Закон України від 15 лютого 1995 р. № 62/95-ВР (з наступними змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 10. Ст. 62.

28. Концепція Комплексної програми профілактики правопорушень на 2006–2008 роки : схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 березня 2006 р. № 116-р. *Офіційний вісник України*. 2006. № 10. Ст. 636.

29. Комплексна програма профілактики правопорушень на 2007–2009 роки : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2006 р. № 1767 (з наступними змінами). *Офіційний вісник України*. 2006. № 51. Ст. 3418.

30. Про заходи щодо забезпечення особистої безпеки громадян та протидії злочинності : Указ Президента України від 10 липня 2005 р. № 1119/2005. *Урядовий кур'єр*. 2005. № 135. 23 липня.

31. Заходи щодо усунення причин та умов, які сприяють злочинним проявам і корупції : затверджено Указом Президента України від 9 лютого 2004 р. № 175/2004 (з наступними змінами). *Офіційний вісник України*. 2004. № 10. Ст. 574.

32. Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян : Указ Президента України від 18 лютого 2002 р. № 143/2002 (з наступними змінами). *Офіційний вісник України*. 2002. № 8. Ст. 331.

10.Рекомендовані інформаційні джерела

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>.

2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.

3. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>.

4. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України. URL: <http://www.scourt.gov.ua/>.

5. Офіційний веб-сайт Вищого Господарського Суду України. URL: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/>.

6. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>.